

Carl Berglöf
Energisystem
0701 64 44 46
carl.berglof@energiforetagen.se

Regeringskansliet, Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se
cc: emelie.sjogren@regeringskansliet.se
Dnr M2020/01520

Remissvar avseende Strålsäkerhetsmyndighetens förslag till avgiftsnivåer för 2021 enligt förordning (2008:463) om vissa avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Energiföretagen Sverige har tagit del av rubricerat ärende utsänt av Miljödepartementet och tackar för möjligheten att inkomma med remissvar.

Ärendet

Strålsäkerhetsmyndigheten har i enlighet med sitt regleringsbrev för 2020 föreslagit nya avgiftsnivåer för 2021 och Miljödepartementet har bett om synpunkter.

Yttrande

Tillsyn

Energiföretagen Sverige noterar kraftigt höjda avgifter för tillsyn av reaktorer (+30,5%). Strålsäkerhetsmyndigheten motiverar en höjd tillsynsavgift med ett behov att hämta ikapp en tidigare minskad avgift på grund av ett historiskt överskott. Det är i sig en god ambition att eftersträva en avgift i balans, men den aviserade höjningen är inte i linje med tidigare kommunicerade prognoser. Utifrån förra årets remissunderlag finns inget som stöder en kraftigt ökad tillsynsavgift. Istället kommunicerades då en i det närmaste oförändrad avgift från 2020 till 2021. Avgiftshöjningen motiverar SSM med ökade kostnader, men utan att beskriva orsaken till dessa kostnadsökningar eller vilken typ av kostnader det handlar om. Riksrevisionen har tidigare framfört att tillsynen hos Strålsäkerhetsmyndigheten uppvisat bristfällig effektivitet (RiR 2017:17). När nu tillsynsavgiften föreslås öka kraftigt, trots att antalet reaktorer i drift minskar, finns skäl att misstänka att Strålsäkerhetsmyndighetens effektivitet i sin tillsyn fortfarande är bristfällig. Energiföretagen Sverige anser därför att:

- den föreslagna höjningen av tillsynsavgiften ej kan tillstyrkas då den ej har motiverats på ett tillfredsställande sätt

- Strålsäkerhetsmyndigheten bör bjuda in kärnkraftsbolagen för att redogöra för hur myndigheten har arbetat för att säkra ett effektivt tillsynsarbete och beskriva vilka ökade kostnader tillsynsarbetet är förknippade med.
- Strålsäkerhetsmyndigheten bör förbättra sina prognoser inför kommande år. Kostnaderna behöver beskrivas på ett sätt som gör det möjligt att förstå bakomliggande orsaker och som gör det möjligt att använda underlaget i en budgetprocess. Nuvarande redovisning är inte tillfyllest avseende tydlighet.

Beredskap

Energiföretagen Sverige noterar en kraftigt höjd beredskapsavgift (+38%).

Beredskapsavgiften motiveras utifrån ökade kostnader orsakade av att en ny beredskapsplan med nya beredskapszoner aktiveras. Energiföretagen Sverige har i tidigare remiss¹ framfört kritik rörande utformningen av dessa beredskapszoner och beklagar att regeringen har fattat beslut om dessa. Eftersom beredskapsplaneringen utgår ifrån att existerande passiva säkerhetssystem för filtrerad tryckavlastning och oberoende härdkylning inte aktiveras vid ett postulerat svårt haveri erhålls en ekonomiskt ineffektiv beredskap. Därmed uppfyller man inte kravet om berättigande av åtgärden för att minska en eventuell framtida exponering som beskrivs av Strålskyddslagen 3 kap 3 §.

Eftersom en del av åtgärderna som införts i samband med de nya beredskapszonerna enligt Energiföretagen Sverige inte är berättigade i Strålskyddslagens bemärkelse, och eftersom förändringarna av beredskapszonerna inte är framdrivna av tekniska egenskaper hos kärnkraftverken bör staten ta en del av kostnaden. En överskjutning av en viss del av kostnaden för beredskap till staten ska inte ses som en subvention till kärnkraften utan motiveras i enlighet med den motsvarande metodik som föreslagits av Strålsäkerhetsmyndigheten för att fördela statens respektive industrins del av forskningsmedlen.

I Strålsäkerhetsmyndighetens förslag för fördelning av forskningsmedlen har antagits ett hypotetiskt scenario där man utgått ifrån att Sverige inte har någon kärnkraft. Den forskning som Strålsäkerhetsmyndigheten behöver för att fullgöra sitt uppdrag baseras då på att andra länder i Sveriges omgivning har kärnkraftverk. Händelser vid dessa kärnkraftverk föranleder behov av kompetens, beredskap och forskning för att Strålsäkerhetsmyndigheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag. Kostnaden för detta läggs på staten eftersom den inte har något att göra med svensk kärnkraft. På samma sätt bör Strålsäkerhetsmyndigheten resonera kring beredskapsavgiften. Sverige behöver en grundberedskap som dimensioneras efter händelser utanför Sveriges gränser. Dessa kostnader står staten för. Tillkommande beredskap bör bekostas gemensamt av de verksamheter inom landet som förorsakar denna beredskap, t. ex verksamhet med kärnkraft.

Energiföretagen Sverige anser därför att:

- den föreslagna höjningen av beredskapsavgiften ej kan tillstyrkas.

---

¹ Dnr: M2017/02654/Ke

- Strålsäkerhetsmyndigheten bör se över kostnadsfördelningen mellan stat och industri avseende beredskapsavgiften för att få en metodik som motsvarar den som föreslagits för forskningsavgiften. Detta ska inte ses som en subvention till kärnkraften.

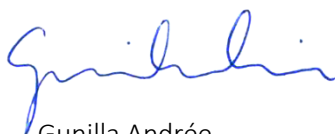
Forskning

Energiföretagen Sverige noterar en höjning av den årliga forskningsavgiften per reaktor från 9 760 000 SEK till 11 382 744 SEK. Det motsvarar en ökning om 16,7%. I remissunderlaget hänvisar Strålsäkerhetsmyndigheten till utredningen *Precisering och finansiering av forskning inom myndighetens verksamhetsområden* och har föreslagit justeringar i förordningen utifrån denna studie. I utredningen kom man fram till att en lämplig forskningsavgift är 7 500 000 SEK per reaktor, men det beloppet återfinns inte i förslaget. Det hade inneburit en sänkning av avgiften med 23%

Ur remissunderlaget framgår inte varför forskningsavgiften höjts med 16,6% istället för att sänkas med 23%. Energiföretagen Sverige kan därför inte tillstyrka Strålsäkerhetsmyndighetens förslag på forskningsavgift.

Rörande "Förslag till förordningen om ändring i Förordningen (2008:463) om vissa avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten" har Energiföretagen Sverige inget att tillägga.

Energiföretagen Sverige

Gunilla Andrée

Tf Vd Energiföretagen

Carl Berglöf

Ansvarig Kärnkraft